

1885.

Tizennegyedik évfolyam.

TORONTÁL.

32-ik szám.

Csütörtök, augusztus hó 6-án.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskerekben.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a
kincstári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva —
minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Ké-
retik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt leg-
előbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel
azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előle-
gét beküldendők, még pedig 100 szög egyszeri hir-
detésért 1 frt, 100—200 szög 2 frt, 200—300 szög
3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beig-
tatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugta-
bélyeg is beküldendő.

Magán hirdetések:
A 3-hasas garmondors első hirdetésnél 6 kr., többszörinél
4 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskerekben, hová
az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Vasutépítés és közmunka.

N.-Beeskerek, 1885. aug. 4-én.

—ó. Rég tulhaladtuk azon állás-
pontot, midőn a közlekedés javítása ér-
dekében tett összes intézkedéseket össze-
lehetett foglalni eme klasszikus mondásba:
„ponunt lutum supra lutum et vocant
„töltés.” Mert ez legfeljebb addig lehetett
elég, míg a bő termés csak arra szol-
gált eszközül, hogy „saját zsirjába fuljon
a magyar gazda.”

Ma nagy igényekkel lép fel a gazda-
közönség állammal és törvényhatósággal
szemben egyaránt, s ezt méltán teszi;
mert a közélet is nagy áldozatokat, fá-
radozása gyümölcseinek egy jelentékeny
részt követeli tőle.

Ezen igények, mondhatnók jogos
követelések között első rangúak azok,
melyek jó, gyors és mindig biztos köz-
lekedési eszközök teremtésére vonat-
koznak; mert hisz ezeknek létezésétől
függ a termékeknek oly időben való ér-
tékesíthetése, midőn az legkedvezőbb;
s ettől függ ismét a gazda fizetési ké-
pessége.

De a mily természetesnek és joga-
sultnak tetszik e követelés, époly nehéz,
sőt a lehetetlenséggel határosnak látszott
hosszu ideig annak teljesítése. Csak azok,
kik e jogos követelés kielégítésére köz-
vetlenül törekedtek, tudják, hogy mily
sisiphusi munka volt hosszú ideig azon
törekvés megvalósítása, hogy daczára a
rendelkezésre álló roppant mennyiségű
közmunkaerőnek utaink csak járható
állapotba is hozassanak.

Százezrekre menő igás és gyalog-
napszám lön elparazolva s még mindig
csak sarat láttunk sártra hányva; mert a
mitől a munka sikere függött, a fedanyag,
a munka teljes kihaználása és az építés
tervszerűsége: az hiányzott; s az első
nagy áldozatok nélkül ma sem szereshető.

Végre, — majdnem 10 éves, s is-
méteve megújított küzdelem után sikerült
ezen eddig a szó szoros értelmében a
sárba dobott tökélet legalább jó részében
kézpénzre átforgatni, s ma, — a rész-
leges kényszermunkaváltság életbelépte
után ott vagyunk, hogy uti alapunk kö-

rülbelül 180.000 frtnyi évi bevételre
számíthat, tehát immár a közlekedési
eszközök tervszerű fejlesztésére gon-
dolni lehet.

S itt érkezünk meg azon ponton,
hol a közmunkaügy a czimben jelzett,
s megyénk déli részére oly vitalis je-
lentőségű vasuti kérdéssel összefügg.

Ismeretes, hogy megyénk déli része,
mely mint a nemzetközi forgalom or-
szágutjától távolos, eddig nemcsak vas-
utak, hanem a jó közlekedési utak te-
kintetében is teljesnek mondható hiányban
szenvedett, már évek óta foglalkozik e
fontos ügygel, a nélkül, hogy komoly
eredményre juthatott volna; mert épen
azon mult leginkább, mi legfontosabb,
t. i. a pénzen.

A finanszírozásnak eddig megkísér-
lett módjai közül egy sem vált be, s
már ott állottunk, hogy fontos terveinket
bizonytalan időre elhalasszuk, midőn
egy szerencsés pillanatban kapcsolatba
hozott a kérdés a közmunkaüggyel,
melynek különben is keretébe tartozik.
Mert hisz valójában mi egyéb egy helyi
érdeku vasut, mint jó és minden időben
használató országút, azzal a külömb-
séggel, hogy előbbi még a vontató erőt
is maga szolgáltatja?

Igy állván a dolog, csak természe-
tesnek látszik, hogy azon alaplól, mely-
nek terhére eddig százezrekre menő
munkaerők pazaroltak el sikertelenül
rosz utakra, a most már hosszú időre
biztosított jövedelmek eme modern or-
szágutakra költsenek, vagy legalább
azoknak egy része e célra is felhasznál-
tassék.

Ezen felfogást tette magáévá a megye
közönsége, midőn még a tavaszi köz-
gyűlésben két irányu elhatározást mon-
dott ki: először hogy a biztosított
közmunkaalap terhére egy nagyobb, mint-
egy másfél milliónyi törlesztési kölcsönt
vesz föl a végből, hogy mindjárt az új
aera kezdetén lényeges javítást eszkö-
zölhessen eddig nagyon is tespedett köz-
lekedési ügyünkön; másodsor hogy
az ezen ügygel legszorosabb össze-
függésben álló vasutépítésnek maga, mint
erkölcsi testület áll élére s azt egy

pusztán nyereségre számító vállalat esé-
lyeitől függővé többé nem teszi. S ki-
mondhatta ez többi elhatározást annál
inkább, mert rendelkezik, ha nem is az
egész szükségletet fedező, de már nem
megvetendő anyagi eszközökkel, melyek őt
ama vállalatnak esetleg saját hatáskö-
rében való létesítésétől sem riasztják
vissza, — különösen akkor, ha az ér-
dekelte községek és magánosok kielé-
gítő támogatásában részesül.

S bármily újnak és meglepőnek is
tessék a gondolat: egy törvényha-
tóság mint vasuti vállalkozó és
vasutépítő, mégis teljesen korrekt,
sőt természetes az, ha figyelembe vesz-
szük azon óriási feladatokat, melyeket e
törvényhatóságnak eddig is a közlekedési
ügy terén végezni kellett, vagy legalább
végezni kellett volna. Nem egyéb az,
mint a primitív és a vult közmunka-
ügynek korszerű átalakítása,
ugy, hogy e téren Torontálmegye nem-
csak első a törvényhatóságok között
hanem egyszersmind kezdeményezője egy
oly új iránynak, melynek elterjedésétől
országos közlekedési ügyünk teljes át-
alakulása várható.

Ezen magasabb szempontból rész-
sül a kérdés felsőbb helyen is méltá-
tásban, úgy hogy a kormány törvényes
jóváhagyási hatáskörében mindkét rend-
beli kérdés elvi jóváhagyását már ki-
mondotta. A kölcsönügyre vonatkozó ha-
tározat végleges jóváhagyásra némi pótlá-
soktól tételtől függővé; míg a vasut-
ügyben ma ott állunk, hogy a
n.-beeskerek-margitai, a szé-
csány-párdányi és n.-beeske-
rek-pancsovai vasutvonalak-
nak a megye által leendő kiépí-
tésére vonatkozó engedély a
közmunka és közlekedési mi-
nisterium részéről kilátásba
helyeztetett.

Még egy lépéssel közelebb vitte az
ügyet a megérlelés felé a megyei vasuti
bizottság f. évi július 30-án tartott
ülésében hozott több rendbeli fontos
határozataival.

Ez alkalommal a bizottság ugyanis
a közgyűléstől átruházott hatáskörében

elhatározta, hogy a n.-beeskerek—n.-
kindai vasutársaságtól 10.000 frtért
megveszi azon terveket és költségve-
téseket, melyek a fentjelzett három von-
alra nézve nevezett társulat mint elő-
munkálati engedélyes által kidolgoztattak
és az építési engedély kinyerhetéséhez
szükségesek.

Elhatározásának legfontosabb része
azonban az, hogy forgalom-politikai és
üzletkezelési szempontból a miniszterium
arra kéréttel fel, miszerint az összes
kiépítendő vonalakat a magyar
államvasutak kezelésébe vegye
át; ennek lehetővé tétele végett ki-
mondván egyszersmind szüksége annak,
hogy az egész hálózat a magyar
államvasutak vonalaival össze-
kötötetésbe hozandó. Ezen össze-
kötötést a ministerium, nyert értesülés
szerint, — T.-Beecse, Moholy, Zenta,
Ó-Kanizsa, Horgos irányában
véli eszközölhetőnek.

Kimondhatni véljük, hogy az imént
jelzetek többé nem pusztán illúziók és
kődbe vesző tervezetek, hanem kom-
oly megfontolás után született oly
elhatározások, melyeknek mielőbbi meg-
valósítása megyénk nagyobb felének leg-
forróbb vágyát képezi. De épen, mert
immár a megvalósulás stádiumába kellend
közel jövőben álléni, szükségesnek látjuk
az érdekelteket újra figyelmeztetni arra,
hogy ezzel az áldozatok tetteleges
meghozatalának ideje is meg-
érkezett s a habozás helyébe e rész-
ben is gyors elhatározásnak kell lépni.

Tudunkkal még az érdekeltek nem
csekély száma adós a válaszzsal a vas-
uti bizottság ama felhívására, hogy a
vasut létesítése érdekében kiki tőle tel-
hetőleg s azon arányban hozzon áldo-
zatot, a melyben az új vonalok áldásait
élvezni fogja. Pedig már most ütött az
utolsó óra a nyilatkozattételre. Mert ha
az ügy a jelenleg tervezett formában
is hajótörést szenvedne a közvetlenül
érdekeltek közönyén, az hosszú időre,
talán emberöltőkre a feltámadás reménye
nélkül fog eltemetetténi. S ennek nem
szabad megtörténni.

TÁRCSA.

Haladás.

Mától fogva neki fekszem,
Magam is az államtannak,
Ugy látom, hogy e szakmában
Még nem igen sokan vannak.

Elhagyom a lyrát, eposzt,
Lantot, gitárt szegre teszek,
Követem az okosabb részt,
Politikus író leszek.

Vezércikket könnyebb írni,
Mint szivhódító románctot,
Az ember csak inkább adhat,
Czikkének egy kis zománctot.

A politikai eszme
Biztosabb alapot mutat,
A publikum jelöli ki:
Merre haladjunk az utat.

Maga a sors is kedvezőbb
Politikus czikk írásra,
Az egész világból hordoz
Eseményeket rakásra.

A czikkíró csak úgy játszik,
Néhány phrásist közbe kever,

A naphősét kiemeli
Minden népszerűtlent lever.

Ha talál jó gondolatot,
Azt ezerszer variálja,
A sajtó meg a papiros
Tizezerszer is kiállja.

A meglepőt alá huzza,
Vagy a czimnek ad keretet,
A kis betű a gyűlölség,
A nagy betű a szeretet.

Átolvas temérdek lapot,
Reducálja, kombinálja
Híven, lapja szelleméhez,
Vezércikké ugy csinálja.

Ha talál jó érett kovászt,
A melegben kellni hagyja,
Ó aztán a publikumnak
A legszebb kalácsot adja.

Midőn később a publikum,
A kalácsból már jóllakott,
S panaszkodik, hogy egy hétig,
Mindég csak kalácsot kapott.

Sorba néz az ügyes szakács,
A kamrában szegyet zugot,
S csak akkor, mikor már talált,
Pecsenyének valót — nyugodt.

Azt azután nyársra huzza,
Fekete lével lönti;
S ha kitűnő; a minisztert
Mint jó puskást felköszönti.

A czikk író enormiter,
Dirigál érzelmet s kedélyt,
S nem csak jól fizetik, hanem
Halantékára kap babért.

Sőt ha a hírek isteni
Megkedvelik s szárnyra veszik,
Néha benn a parlamentben
Az a bolond is megcsik.

Hogy sikerült vezércikkét,
Melytől hevült annyi kebel,
Valamellyik képviselő
Tetszés-bőgés közt mondja el.

Lebunkózom hát a pegazt,
Lantot, gitárt szegre teszek,
Felhagyom az óbégatást,
S politikusi író leszek.

Az olymokkal leszámolok,
A földön vetem meg lábom,
És többé nem Arany Jánost,
Hanem Kaas Ivort szolgálom.

Homoród.

Fenyves erdő árnyas aljjal,
Szélben suttogó morajjal,
Csendben holdas éjjelen,
Mikor bokrok rejtekében,
És a lombok közt, fészkekben,
Minden álmodón pihen.

Ifjabb vérrel az erekbem,
Sokszor jártam rejtekedben,
Fölkeresni a magányt,
Hogy örökre elfeledjem,
S titkaid közé temessem,
Mindazt, a mi fáj és bánt.

Most is, ha élttem zajából
Vágyam és szívem a távol
Fenyük közé elvezet:
Rég idők kedves emléke,
Csöndes öröm s égi béke
Szállja meg a lelketem.

Ifjuságom bűvös álma,
Mintha megnőtt volna szárnya,
Most is sokszor fölkeres;
S hol a gond, bánat nyugosznak,
És nincs hangja a panasznak,
Rejtekidben elhelyez.

Lauka Gusztáv.

betegség, a szomszéd törvényhatóságok területén is meglehetősen mérvben dühög, mivel olyan Csongrád megyei Tápé községben és gróf Károlyi Sándor felgyevi birtokán, — Temes megyében pedig Kis-Becskerekben, Szent-Andráson, Román-Sz.-Mihályon, Susztrán, Sussanoczen, N.-Senelakon, Kis-Zsamon, Szulján, Dentán, Sosdian, Izbutyán és Nikolincon, jelentkezett.

* Tűzesetek. A múlt hetek tartós szárazsága és a gabonabehordás alkalmából mindig nagyobbodó tűzveszély kifolyásából a tűzesetek nagyon gyakoriak voltak. Jozefován július 20-án Gugus János kárára leégett egy 300 frotot érő lakkház, ugyanaz nap Opován Prita Demeter kárára egy házföld; július 22-én Petrovsszélión Jakra Juon kárára egy 210 frita becsült asztal buza; — ugyancsak 22-én Lajosfalván egy Pokoraczky György tulajdonát képezett kazal buza; és július 26-án Szöregben Mendebada Isza kárára egy ház, valamint Sz.-Neuzinán Berkovics István örökösének a község egyik belteleire behordott 1700 frita gabnatermése, mely azonban biztosítva volt. Július hó 20-án Karlován leégett k. Zvezky Milan háza; július 27-én Tordán Lányi Gábornak szintén egy háza.

* Az artézi kut furási munkálatai, melyek egy ideig szüneteltek, a Mallasz-féle ház előtt ismét folyamatba tért. Jelenleg a furás 76 méter mély. A víz még mindig várat magára.

* Új állami iskola. A vallás és közoktatási minisztérium a Dobrica községében felállítandó m. kir. állami iskola felépítésére 4128 frita államsegélyt engedélyezett. Az építkezés már foganalban is véget ért.

* Házadómentességet az elmúlt július hónapban 12 esetben engedélyezett a kir. adófelügyelőség összesen 36 lakhelyiségre nézve.

* A nagy-beckerek kir. törvényeszközi fogházban július hónapban 82 elítelt rab és 15 vizsgálati fogoly volt tartogatva. Feltételek szabadságra bocsátott 3 rab.

* Jótékonycélu hangverseny volt múlt szombaton, az Ellmer-féle nyári helyiségekben; az iskola gyermekek barátok* egylete javára. A hangverseny igen változatos műsorral nagy számú és válogatott közönség hallgatta végig. Közl és Lifka kiasszonyok sikerült zongorajátékokért kaptak tapsot és bokrétát, míg Kersch úr egy új Liszt-keréggel brilliózott, melyet kénytelen volt magyar népdalokkal megtoldani. Az est egyik fénypontja volt a „Rothraud“ czimú dal, melyet Kersch dirigálása mellett egy keltös férfinégyes adott elő nagy hatásal.

* A táncmulatsággal összekötött műkedvelői színi előadásnak, mely a helyben felépítendő árva-ház javára a n.-beckerek munkás-képző- és társas-egylet által vasárnap, augusztus hó 9-én, a városi színházban adatik, műsora következő: A rablói-gyilkos. Vigjáték 1 felvonásban, írta About. Franciaából fordította Kulifay. Személyek: Perard aszszony, fiatal özvegy — Schmidt Emilia k. a. Lecoincheux, államügyész — Humbrich ur. Ducamp Alfréd, festő — Beothy ur. Angeleika, szobaleány — Eckstein Jenny k. a. Jean, kertész — Szegfű ur. Jak Partulu, csendőr őrmester — Joó ur. Fulop Grandulu, csendőr — Szabó ur. — Ezt követi: Strassburg bevétel. Nagy kiállítású csataképlet, a helybeli katonaság és a tűzoltók kar szíves közreműködése mellett. — Végül: Szünnóra előtt. Német bohózat 1 felvonásban, melyben Czaja Mariska kisasszony és Beothy ur, továbbá Demmel, Valentin, Andel, Dezső, Molnár, Haidvogel és Götting urak működnek közre. — Záradéknál táncmulatság a színteremben. — Hely-árak: Alsó páholy 4 frita. Közép páholy 3 frita. Felső páholy 2 frita. Kőrszék első 4 sor 1 frita, 5-7. sor 80 kr., a többi 60 kr. Állóhely 40 kr. Karzat 20 kr. — Jegyek májól kezdve válthatók Mangold L. könyvkereskedő és Andel W. ékszerész uratnál. — Melegen ajánljuk az előadást olvasó közönségünk figyelmébe.

* Jótékonycélu hangverseny. Kersch F. kedvelt zongoraművésznök folyó hó 11-én este az Ellmer-féle nyári helyiségben több műkedvelő közreműködésével egy elszegényedett család javára hangversenyt rendez. Ugy a rendező ismert művészek és művészeti játéka, mint az érdekes műsor, élvezetes estét helyeznek kilátásba, úgy hogy — még a jótékony célt is tekintelve véve — a hangversenyt műértő és áldozatkész közönségünknek legmelegebben ajánljuk.

* Lövészet. Az e hó 2-án tartott díjlövésznél következők nyertek díjat é. p. 1. Eisenstädter J. 53 körrel, 2. Balugovics A. 52, 3. Kokics A. F. 48, 4. Novak J. 44 $\frac{1}{2}$, 5. Kellner F. 37 $\frac{1}{2}$, 6. Dr. Haidogger 31 $\frac{1}{2}$, 7. Binzberger 29 $\frac{1}{2}$, 8. Rothmüller 27, 9. Kuss 13 körrel. Mélylövési díjat nyert Lichovnik a legjobb mélylövésért. Kiskört löttek Eisenstädter J. 4, Lichovnik 2, Kokics 2, Novak 2, Kellner, Hotton és Rothmüller 1. Legközelebbi lövés f. hó 9-én tartatik meg. Díjakat adnak: Markusz E. és Eisenstädter H.

* Gyilkos férj. Déma György gör. kath. petrovsszéli földmivesnek 10 éves Mariska leánya múlt év július 25-én anyját egy bodzafabokor alatt meggyilkolta találta. A gyanu a meggyilkolt férjére irányult, ki elfogatásakor mindent tagadott. A pancsovai kir. törvényszék előtt megtartván a végvártérítést, 10 éves leánya azt vallja, hogy a rémes tett órájában apja kijött hozzá a mezőre és folyást sahajtozott, mondván „Isten segítsen nekem, gyermekeimnek és annak, kit

gondolok.“ A 12 éves kis Juon, kit apja a mezőre küldött a lovakkal, hogy azokat legeltesse, visszajövet találtkozott anyjával és látta, hogy ruházata véres volt. A törvényszék összevont gyanúok alapján hozta meg az ítéletet, mely szerint Déma György a btk. 278. §. alapján kötet általi halálra ítéltetett. A kir. tábla, tekintve, hogy az előre megfontolt szándék bebizonyítása nincs, vádlottat a btk. 281. §. szerint szándékos emberölésért 10 évi fegyház és 10 évi hivatalvesztésre ítélte. A kúria mindkét bíróság ítéletét megváltoztatta és Demát a btk. 280. §. alapján, házastársán elkövetett szándékos emberölésért életfogytig tartó fegyházra ítélte.

* A budapesti állami középipartanodában a beiratások ezután szeptember hó 1-5 napjától nem 15-ik, hanem csak 10-ik napját tartatnak. A belépni óhajtó tanulóktól előzetes gyakorlat kivántatik, legalább az, hogy ezen nyári szünet alatt a gyakorlatban foglalkozzanak, s ezt hitelse bizonyítványal igazolják. Szükséges végre, hogy a tanulók a beiratáshoz százezzel vagy gyümölcsökkel jelenjenek meg. Budapest, 1885. évi július 15-én. Hegedűs Károly, igazgató.

KÖZGAZDASÁG.

Horvát-Szlavonország a kiállításon.

(Kiállítási levél.)

Budapest, augusztus 5-én.

Országos kiállításunk eleinte tudvalevőleg csak amolyan „itthoni“ kiállításnak volt tervezve, melyben kizárólag a magunk gazdasági, ipari és művészi haladását akartuk bemutatni a világnak. A készülődések közepett azonban, a körülmények behatására e keret mindinkább szélesült s így nyertek benne helyet előbb a Szent István koronájához tartozó társországok, majd a keleti tartományok. A keleti tartományokba a kiállítási bizottság biztosokat küldött ki a tárgyak összegyűjtésére, kik ott a legkedvezőbb fogadtatásra találtak. Horvát-Szlavonországban a Starceovicspárt erősen ellene volt, hogy a horvát-szlavon királyság részt vegyen a budapesti kiállításban s ha egyeznek nem állnak a mozgalom élére, a horvát-szlavon pavillon aligha díszelne ma kiállításunkon sokféle és nagybecsű tárgyaival, melyek nemcsak a lakust, de még azokat is meglepik, a kik a horvát közigazgatási viszonyokat élénkebb figyelemmel kísérik. A horvát-szlavon kiállítás missionáriusai közt első helyen áll Plavics Atanász Miklós, a horvátországi kereskedelmi és iparkamara titkára, aki nem kimélve semmi fáradságot hat hónapig keresztül beutazta a horvát és szlavon nagy városokat, a falvakat buzdítva, kérve, gyűjtve a kiállításra; felkereste a zárdákat, templomokat műkinccseink átengedése végett s így Horvát-Szlavonország mintegy 10 millió értékű tárggyal jelent meg a magyar kiállításban, melyeket önálló díszes pavillonban helyeztek el.

A pavillon a kiállítás terület északi részében a rimamurány-sálgótárjánai és a Ganz-gyár között keleti modorban épült s egyike a kiállítás szebb pavillonjainak. Tornyából gyönyörű kilátás nyílik a kiállításra, a fővárosra Rakosig, látszóval pedig egész Gödöllőig, míg az osztlályok tetőzete alatt széles és kényelmes folyosók futnak végig.

A pavillon három osztlályból áll. Mindjárt belépéskor meglepi a látogatót a horvát és szlavon kézi-ipar gazdag és tarka szőnyegek s szövett kollektívája, melyben 2300 különböző színvegyülékű egytől egyig nagy értéket képviselő szőnyegek látható. A szőnyegekkel leborított terkeken viasz alakokon van bemutatva a horvát és szlavon férfi és női népviselet, melyeket Norman gróf saját költségén készíttetett és állított ki.

Rendkívül gazdagon van képviselve a bányászat és a kohászat (arany, ezüst és ólomérczek, kristálycsoportok, bányászati és kohászati művek) melyeknek tárgyait Kaufmann Kamilló zágrábi bányakapitány gyűjtötte össze és adta át Plavicsnak. E csoportot egy igen szép kötet gyűjtemény egészíti ki, mely a Truska-Góra hegyesgöből került ki.

A második osztlályban az ipari termékek vannak kiállítva. Szép tárgyakat találunk itt a szijgyártó ipar termékeiből nevezetesen, keleti stílyű löszerszámokból. Nikolics Mária Valpóbból igen szép művirágokat állított ki egy szekrényben, amelyek horvát-szlavonországi és délvidéki madarak tollaiból vannak művésziileg összeállítva. A parasztiok által lopottokból készített s gyönyörű cifrázatokkal ellátott tálak, tányérok és egyéb házi eszközök valódi

speciálitásai e kiállításnak, melyek más pavillonban sehol sem találhatók fel.

A gazdasági gépek és eszközök (eke, borona s egyéb tárgyak), minőket Bangyel Ferencz, Beer Ede s Stoll György állítottak ki, nagy haladást mutatnak. Az őrlmények közt a zágrábi, az eszéki Evin-féle és a Gobeckzy-malom készítményei elsőrangúak. Be van mutatva a makaroni készítés is, mely különösen Hemann Lajos készítményeiben jelen van képviselve.

Kiváló figyelmet érdemel egy gép, mely által a selyem gubóban az állatgőzzel lesz megölve s egy másik a tanin-nak (cseresz) folyadékka feldolgozását mutató gép, mely utóbbi a bór kikészítésben bir kiváló fontossággal.

Borok, szeszes italok (a Pokorny gyár kitűnő likörjei) s a híres szilva pálinka igen gazdagon vannak képviselve s ezeket egy tűz-szemű szép horvát leány — nemzeti viseletben — a pavillonban poharakint ki is méri a látogatóknak.

Van még itt gyapju (Lippi herczeg uradalmából), továbbá szlavonai lekvár s szárított szilva, melyek nagy kivitelű cikkek külföldre, sőt a távol-Amerikába is.

Az erdészeti és gazdasági szakmát a körösi (Horvátország) gazdasági és erdészeti szakiskola képviseli, melynek tanítási rendszere s eredményei vannak feltüntetve s a szakértők elismerésével találkoznak.

Végül itt vannak Csobeczky Kalivoda és Dávid gyógyszerészi kiállításai, közepén pedig egy eszéki mester csinos orgonája van felállítva, mely szakértők véleménye szerint fölülte áll az iparcarnok nagy orgonájának.

A harmadik osztlályt a horvát királyság két legtekintélyesebb főúrának: gróf Kotelesnek és báró Prandaunak a saját uradalmak által rendezett kollektív kiállításai képezik. Ezekben fel van tűntetve a két uradalom mezőgazdasági viszonya és termelése, gazdasági eszközök, a Fruska Góra erdő és talajviszonya, szőlőtermelés, agancsok s kitöltött vadak, melyek a Fruska Góra azon részeiben lóvettek, hol a magyar trónörökös is többször vadászott.

A horvát kiállításnak egy rendkívül gazdag és művészi becsű része a művészeti csarnok régiség osztlályában van elhelyezve, melynek tárgyait szintén Plavics gyűjtötte össze és adta át Czobornak, a régiség-csoport szervezőjének. Ezen műtárgyak közt vannak a fruskagórai görög-keleti kolostorok mesés értékű egyházi paramentumai, himzése, arany és ezüst ötvösművei, köztük 9 darab korona, melyek e kiállítás legbecesebb tárgyai.

Általában a horvát kiállítás igen sikerült, a magyar korona e tartományai nagy előmenetelt tüntetnek fel kiállított ipari és kereskedelmi cikkeiben, melyek nem csak élvezetet de tanulságot is nyújtanak a szemlélőnek s méltán ajánlhatjuk a kiállításra felrúduló vidéki közönségnek e ránk nézve is nagy érdekű pavillon megtekintését. Plavics főfelügyelő, ki egész idejét a kiállításnak szenteli, egész nap kint van a pavillonban levő irodájában s bárkinnek teljes készséggel szolgál szakszerű magyarázatokkal.

Gazdasági heti szemle.

N.-Beckerek, 1885. évi augusztus 5-én. Terményüzletünk szomorú képet tüntet elő. Noha ez idén termésünk középszerű; sőt búzáunk minőségére nézve első rendű, még sem tud piacot találni. Itt-ott a védvámok szorítják le az árakat, amott az amerikai és orosz verseny teszi lehetetlenné az elárulást; kizárólag a malomipar fogyaszt némi mennyiséget; de ez felhasználva az általános lajhya hangulatot, az egész continens csak igen nyomott árak mellett vásárol. Így történt, hogy 20 év óta most ment le először a buza ára 6 frita 50 krtól métermázsánkint. Zab termésünk igen silány; az árak azért még sem emelkednek m. m. 5 frita tul. — Tengeri termésre igen kedvező kilátás van; ha megéri az a mi ez ideig csövedzik dúz termésünk lesz ezen árban.

Folyó hóban kezdődik az adóbehajtás szigorú rendeletek alapján országútszerte. Ez nálunk ismét rossz hatást fog az árakra gyakorolni, mert gazdáink kényserítve lesznek minden áron értékesíteni terményeiket. Egyelőre gazdáink helyzete nem irigyendő és ha valahogyan a viszonyok nem javulnak általános válságnak megyünk elébe.

(R. & O.)

Kendertermelőink figyelmét felhívjuk arra, hogy a földművelési-, ipar-és kereskedelemügyi minisztérium által fenntartott puszta-péklaitepen (legközelebbi vasúti állomás Verbász-Kula) Bács megyében jelenleg az olasz rendszerű medenczében való kenderátítás van folyamatban, s meg van engedve,

hogy a közönség azt megtekintse és tanulmányozhassa.

A budapesti őszi nemzetközi szőlő-kiállítás részletes programját és szabályzatát, melyet alább közlünk, különösen felhívjuk gazdáink figyelmét:

I. A kiállítás tárgya és vezetése.
Az 1885. évi országos általános kiállítás tartalma alatt alább megjelölt helyen és időben friss szőlőfűrtből nemzetközi időleges kiállítás rendeztetik.

Ezen kiállítás ügyeinek rendezését egy külön bizottság vállalta el.

II. A kiállítás helye és tartalma.

A nemzetközi szőlő-kiállítás Budapesten, a főváros által a városigeteben felejtől területén tartatik meg és pedig f. évi szeptember hó 24-től október hó 4-ig bezárólag.

III. A kiállítás célja.

A nemzetközi szőlő-kiállítás célja: Magyarország és a külföld jelesebb szőlőfajtáinak megismertetése, a termelés állapotának feltüntetése s a közönségnek a beszerzési források tekintetében adandó tájékoztatás.

IV. A kiállítás tárgya.

A nemzetközi szőlő-kiállítás tárgya lehet:

a) Szőlőfűrt levágott állapotban.
b) Cserepekben vagy edényekben nevelt szőlőgyümölcsével együtt.

V. Díjak és kitüntetések.

A kiállított és jutalomra méltó szőlőfűrtök, a külön kibocsátandó jury-szabályzat értelmében pénzdíjakban és kitüntetésekben részesülnek.

A kitüntetések a következők:

1. Nagy dísznoklevelek.
2. Nagy bronzérmek.

Az érme mellett az érdemet részletesen bemutató oklevelek adnak ki.

VI. Szállítási kedvezmények.

A kiállításra küldendő tárgyak részére a vasúti és gőzhajózási társulatok által jelentékeny szállítási kedvezmények eszközöltettek ki.

Minden bejelentőnek a bejelentett tárgyak kedvezményes szállítása érdekében a kiállítási hivatal által igazolvány küldetik, mely a feladási állomáson a szállítólévelethez csatoltatik.

VII. Külön szabályok a szőlő csomagolása és szállítása nézve.

Szőlőfűrtöt levágott állapotban küldhet a kiállításra minden magyar és külföldi kiállító; de a berni phylloxera-egyezmény értelmében a csomagolásnak nem szabad szőlőlevelekkel eszközöletnie.

Cserepekben, avagy edényekben levő szőlőfűrtöt csakis Magyarország területéről lehet beküldeni s ezeknek a már e tárgyban kiadott kormányrendelet értelmében zárt wagonokban és a cserepen felül vaszonnal körülcsonagolja szabad beküldetniek. Az ily tökések beküldésére a földművelési-, ipar-és kereskedelemügyi minisztériumtól nyert igazolvány szükséges, mely feladatáskor a szállítólevélhez lesz csatolandó. Az ily kiállított tökét a kiállításról vissza nem vihetők.

VIII. Bejelentés és a tárgyak beküldése.

A bejelentésnek az országos bizottság által ingyen szétküldött bejelentő ivenek két példányban gondosan és olvashatólag irva f. évi szeptember hó 10-ig kell megtétnie. A bejelentési iven közvetlenül a kiállítási hivatalhoz (Budapest, városliget) küldendők.

A szőlőfűrtök beküldési határideje szeptember hó 20-ika. Minden szőlőfűrtből legalább 2—3 fűrt küldendő be.

IX. Térdíj s kiállítási szerelvények.

Térdíj minden négyközméter után 2 frita fizetendő s fél négyközméternél kevesebb hely nem adatik. Alványok, asztalok s edényekről a kiállítási bizottság gondoskodik. A térdíj a bejelentés elfogadásának közlése után fizetendő s a már befizetett térdíj semmi körülmények közt sem adatik vissza.

X. Eladás.

Az országos kiállítási bizottság kívánatra elvállja a kiállításban bemutatott s a kiállításnál nagyobb készletben levő csemegeszőlő eladását és közvetítését, az erre vonatkozólag külön felállított eladási iroda szabályai szerint.

XI. Katalogus.

A katalogus részére a kiállítás az országos bizottsággal — címükön kívül — kellő időben és röviden oly statisztikai és leíró adatokat is közölhetnek; melyek termelésekre vagy üzletekre vonatkoznak.

XII. A jury.

A bíráló bizottság az ország kiváló szakértőiből fog megalkototni. Ezenkívül külföldi bejelentések esetében minden egyes idegen állam jogosítva lesz a kiállítás számáránya szerint megállapítandó juronak a jurybe küldésére.

XIII. A szabályzat elfogadása.

Minden kiállító bejelentésének beküldésével mind magára, mind képviselőire elfogadja a fentebbi határozatokat és aláveti magát az országos bizottság további s a kiállításra vonatkozó határozatainak.

Szerkesztői üzenet.

S. F. Klári. — Hason dolgozatok közlésére nincs helyünk.
V. Ó. Telek. — Szíves tudósítása a lap lezárása után érkezvén, a jövő számrar maradt.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: Dr. Orsó Mátyás.

Melléklet a „Torontál” 1885. évi 32-ik számához.

1841. sz. polg. 1885.

(342—1.1)

Arverési hirdetmény.

Mely szerint közhírré tételik, hogy Assicurazioni Generali bizt. társulat vha-jatató javára, Nadich Adam, titeli lakosnál vha-jatást szenvedő tulajdonaként lefoglalt 1 ló, 1 lóra szárszám, 1 kocsi, 3 hordó petroleum és 25 kiló kávéból álló ingóság 1885. évi augusztus hó 29-én, d. e. 8 órakor, végrehajtást szenvedő lakásán készpénz fizetése mellett bíróság el fog árvereztetni.

Kir. jbiróság Titelen, 1885. július 20.

Koncsek Béla,
kir. aljárásbíró.

4225. sz. 1885.

(343—1.1)

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagy-beckereki kir. tszék mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tételik, hogy Plechl Katalin, n.-kikindai lakos vha-jatónak, Heim Károly, illetőleg Heim Janek Julia mint késedelmes fizető vevő ennek kárára és veszélyére 2000 frt tőke és jár., ugy 10 frt jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett a n.-beckereki kir. tszék területén fekvő, a beodrai 389. sz. tjkvben A. III. a. foglalt 47. öi. sz. ház és beltelkekre 1600 frt kikiáltási árban az 1881. évi LX. t. cz. 185. § értelmében Heim Janek Julia bánatpénzének elvesztése mellett újból végrehajtási árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1885. évi augusztus 25. napjának, d. e. 10 órája, Beodra község-házánál kintüzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről

kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételért három egyenlő részletben lefizetni, és pedig az első az árverés naptól számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyancsak azon naptól számítandó egy hónap alatt, a harmadikat két hónap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-beckereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszámítatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalnál és Beodra község előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt a n.-beckereki kir. tszék tkvi oszt. 1885. évi június hó 10-én tartott ülésében.

4354. sz. 1885.

(348—1.1)

Arverési hirdetményi kivonat.

A n.-beckereki kir. tszék mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tételik, hogy Daity Milka vha-jatónak, Daity Mija, nagy-beckereki lakos vha-jatást szenvedő elleni 40 frt tőke, ennek 1875. évi nov. 1-től járó 6% kamatai, 23 frt per, 7 frt vha-jatási és 10 frt jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett végrehajtást szenvedőnek a n.-beckereki kir. tszék területén fekvő, a N.-Beckerek községben a n.-beckereki 1355. sz. tjkvben A. I. a. foglalt, az 1881. évi LX. törv. cz. 156. §-a e) pontja alapján az egész ház és beltelkekre és így vha-jatáson kívül álló közös tulajdonos Daity Zsiva birtokrészére is 866 forint kikiáltási árban végrehajtási árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1885. évi augusztus 26. napjának, d. e. 10 órája ezen kir. törvszék tkvi hivatalában kintüzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melynek 5%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban árfolyammal számított és az 1881.

nov. 1-én 3333. sz. a. k. igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételért két egyenlő részletben lefizetni és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésével azonnal, a másodikat további 15 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-beckereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe beszámítatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tkvi hivatalnál és N.-Beckerek város tanácsánál megtekinthetők.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. tszék tkvi oszt. 1885. június hó 10-én tartott ülésében.

2424. sz. ki. 1885.

(335—3.2)

Pályázat.

A lemondás folytán üresedésbe jött szerb- és magyar-íttebei körorvosi állomásnak választás útján leendő betöltésére a határidő f. évi augusztus hó 22. napjának, d. e. 9 órája, Szerb-Ittebe községben, mint a körorvosi székhelyen, a község-házánál ezennel kintüzetik.

Ezen állomással a szövetkezett községek részéről 700 frt évi fizetés, továbbá minden nappali 50 kr. és éjjeli látogatásért 1 frt külön díjazás van egybekötve. Fizető képtelen szegények ingyen látogatandók.

Felhivatnak tehát mindazon orvos urak, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. értelmében kellőleg felszerelt kérvényeiket a választást megelőző napig ezen szolgabíróságnál nyujtsák be.

Kelt Párdányban, 1885. évi július 24.

Torontálmege párdányi szolgabírói hivatal.

2423. sz. ki. 1885.

(334—3.2)

Pályázat.

Magyar-Ittebe községében 300 frt évi fizetéssel szervezett és a ttes megyei törvényhatósági bizottság f. évi 56. kgy. 1885. sz. határozatával jóváhagyott községi irnoki állomásnak, Magyar-Ittebe község-házánál választás útján leendő betöltésére a határidő f. évi szeptember hó 5. napjának, d. e. 9 órájára kintüzetik; felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket a választást megelőző napig ezen szolgabíróságnál nyujtsák be.

Kelt Párdányban, 1885. évi július 22.

Torontálmege párdányi szolgabírói hivatala.

4108. sz. ki. 1885.

(326—3.2)

Pályázat.

Szerb-Padé községében m. évi decz. hó 28-ikán tartott községi képviselő-testületi gyűlésben hozott határozattal, mely határozat Torontálmege törvényhatósági bizottságának f. évi május hó 11-én N.-Beckereken megtartott rendes közgyűlésében 634/8296. kgy. ex 1885. sz. a. határozatával jóváhagyott egy 300 forintnyi évi fizetéssel összekötött községi irnoki állomás szerveztetett.

Ezen szervezett irnoki állásra a pályázat ezennel azzal hirdettetik ki, miszerint a községi képviselő-testület által megejtendő választás f. évi augusztus hó 23-án, d. e. 10 órakor fog Szerb-Padé község-házánál megejtetni.

Pályázni szándékozók felhivatnak, kérvényüket kellőképen felszerelve f. évi aug. hó 20-ig alulirt szolgabíróhoz betérjeszteni.

A kintüztöt határnap után betérjesztendő pályázati kérvények tekintetbe nem vétetnek.

Kelt N.-Kikindán, 1885. évi július 18.

Bakalovich József,
szolgabíró.

orgalomban.) Uj évi szept. 1-vel zabás a II. rész, be, a mely által k-díjszabás II. és 1880. évi január atokra érvényes ül helyzetelnék. fizetek folyó évi gva az összes goknál kaphatók.

(350—3.1)

Ény.

etik, hogy a n.-öljárósága f. évi működését meg-

en hétköznap este és vasárnapokon 2 óráig, az ideig-ben, II. kerület, házban tartatnak. augusztus 2-án.

ovits János,
elnök.

anintézet árott.

nfolyamból áll eskedelmi aka-kereskedelmi n berendezve. zettek az egy ra jogosultak. német. E tan-ésben áll egy tállyu pol-észítő iskola.

szept. 1-én.

bi tudnivalókat

ner Ferenc,
igazgató.

(320—3.3)

letmény.

n több község az 1883. évi aló és közelebb ényes felelőség ségü állami adó- atkozván szük-llami adóvégre-ázatot hirdetek kik ezen 2 frt ködés esetében azott ideiglenes t elnyerni óhajt-eiket az eddigi grehajtás körüli kre és fedhetlen nyokkal felsze-közvetéleltől m terjesszék be. szerb és román írják és a kik készpénzben akér letenni képe-ny adatik. vi július hó 17.

ófelügyelő.

ALITÁS

KIALITÁS

ST

ST

ST

ST

ST

ST

ST

ST

ST

ST

ST

ST

ST

ST

ST

ST

ST

ST

ST

ST

ST

ST

ST

ST

(190—20.14)

1885.

Tizennegyedik évfolyam.

TORONTÁL.

33-ik szám.

Csütörtök, augusztus 13-án.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.		Hirdetések és melléletek — utóbbiak a kinestári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Kéretik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.	Hivatalos hirdetések: A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlege- sen beküldendők, még pedig 100 szóig egyszeri hir- detésért 1 frt, 100—200 szóig 2 frt, 200—300 szóig 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beig- tatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugta- bélyeg is beküldendő.	Magán hirdetések: A 3-hasábos garmonsor első hirdetésnél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kinestári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.
Szerkesztői iroda: Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.				Kiadóhivatal: Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken, hová az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.
Előfizetési feltételek: Egész évre . . . 6 frt Félévre . . . . . 3 frt Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.				

A „Torontál” 32-ik számának

HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Becskerek, 1885. évi augusztus hó 6-án.

HIVATALOS RÉSZ.

Torontálmegyei szinügyi bizottságától.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a n. magy. kir. pénzügyminisztérium f. évi július 3-ról 41036. sz. a. kelt rendeletevel megengedni méltóztatott, miszerint a múlt évi június 14-én 35207. sz. a. alantirt bizottság részére engedélyezett sorsjáték huzása az e megyei 1886. évi őszi rendes közgyűlés első napjára halasztassék.

Kelt Nagy-Becskereken, 1885. évi július 18-án.

Torontálmegyei szinügyi bizottsága.

Valamennyi járási szolgabíró- nak, N.-Becskerek város pol- gármesterének, aldunai hely- hatósági biztosnak.

A nagyméltóságú m. kir. közoktatási minisztérium folyó évi július 10-éről kelt 25961. szám a. rendelete szokott módon való közzététel végett % alatt ezennel megküldetnek.

N.-Becskereken, 1885. évi július hó 24-én.

Tallian, alispán.

Másolat 25961. szám. A vallás és közoktatásügyi magy. kir. ministertől. — Az ide zárt pályázatot oly felhívással küldöm meg a közönségnek, miszerint azt minden legkisebb késedelem nélkül szokott módon közzététetni sziveskedjék. — Budapest 1885. évi július hó 10-én Trefort s. K.

25961. számhoz Pályázat. — A cs. és kir. thereziánusi akadémiában Bécsben egy magyarországi alapítványi hely jött üresedésbe, melynek betöltése végett ezennel pályázat hirdettetik.

Előre bocsátván azt, hogy thereziánusi alapítványi helyre csak oly növen-

dék vétethetik fel, ki életének 8-adik évét már elérte; de a tizenkettédikét még tul nem haladta, és kinek szülői vagy gyámjai kötelezőleg kimutatják, hogy az ily állomásnak évenként mintegy 200 frtra menő mellékkiadásait fedezni képesek és készek: a kérvény felszerelését illetőleg megjegyzetjük, hogy ahhoz a következő okmányok csatolandok: 1) a növendéknek keresztlevele, 2) egészségi állapotáról orvosi bizonyítvány, 3) a himlő oltási bizonyítvány, 4) a négy utóbbi félévről szóló tanodai bizonyítvány, 5) erkölcsi bizonyítvány, 6) az életbe lévő szülők allása, helyzete és lakásáról, 7) a család vagy atya érdemeit igazoló, 8) a szülők, esetleg az árvának vagyoni állapotáról és jövedelméről szóló hiteles bizonyítvány; végre 9) bizonyítvány arról, hogy van-e és hány testvére a folyamodó növendéknek? és el vannak-e látva vagy nem? végre, hogy a növendék vagy testvérei közalapítványok vagy pénztárak jótéteményeik élvezetében eddigelé állattak-e vagy sem? Mindezen okmányok vagy eredetben vagy másolatban bemutatathatók. — Az ekkép felszerelt folyamodványok okvetlenül legfőbb f. évi augusztus hó 8-ig a vallás és közoktatásügyi m. kir. minisztériumhoz közvetlenül felterjesztendők, később beérkező kérvények figyelembe nem fognak vétetni. — Budapest 1885. július 10-én, vallás és közoktatásügyi m. kir. minisztériumtól.

Valamennyi járási szolgabíró, Nagy-Becskerek város polgár- mesterének és a telepítési helyhatósági biztosnak.

Kérdés intéztetvén hozzám aziránt, hogy az általam megalakítani rendelt vásári bizottságok tagjai által ebbeli működésük után felmerült uti költségeket és napi díjakat ki tartozik viselni; továbbá tudomásomra jutott, hogy némely helyen különösen pedig a n.-kikindai és nagy-

szent-miklósi szolgabírói járásokban az állatszemplelő bizottságok a vásárra hajtott marhák után azok tulajdonosától darabonként 3—5 krnyi díjakat szednek a bizottság költségei és napidíjai czimén.

Ezekből folyólag egyrészt a felmerült kétélyek elosztása, másrészt pedig az állattenyésztés ügy és a szabad kereskedelem rovására szolgáló eddigi visszavételek megszüntetése szempontjából, a midőn értesitem a czimet, hogy a vásári bizottságok uti költségeit és esetleges napi díjait az 1874. évi XX. t. cz. 21. §-a és az ezen szakaszhoz kiadott 1064/875. számú utasítás, valamint a földművelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. minisztériumnak folyó évi július hó 24-én. 39963. szám alatt kelt rendelete szerint a vásár tartásra jogosítottak kötelesek viselni, felhívom, n.-kikinda- és n.-sz.-miklósi járás szolgabírleit pedig felelőség terhe alatt utasítom, hogy az eddig gyakorlatban volt eltérő eljárásnak azonnali megszüntetése mellett haladéktalanul intézkedjék, hogy a vásárt kereső felek rovására elkövetett visszaélések jövőben elő ne forduljanak, minthogy azon esetre, ha olyanokról ismételtelen szereznek tudomást, az illetők ellen a legszigorubb eljárást fogom alkalmazni.

Kelt Nagy-Becskereken, 1885. évi július 29-én.

Tallian, alispán.

A törvényhatósági bizottság rendkívüli közgyűlése 1885. évi július hó 22-én és foly- tatva.

(Végo.)

Jabuka község képviselőtestületének az italmérsi jog örök aroni megváltása tárgyabani határozata. — Jövähagyatik.

Nagy-Becskerek rendezett tanácsu város képviselőtestületének a város tulajdonát képező ugynevezett Calvintértől a helybeli református egyházközségnek

-33)

ny.

szék
évi
lebb
óság
adó-
zük-
gre-
letek
2 frt
ében
enes
rajt-
ldigi
brüli
tlen
sze-
etől
be.
mán
kik
kar
pe-

17.

16.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Magyar-Ittebe községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Szaravolla községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

1885. évi június 15. (33-34)

Helyhatározatok
Közép-Pad községben 300 ft-nyi terület átengedése tulajdonbani határozata. — Felderítő jelentéstételre a város tanácsa felhívatik.

- 12. Petrovosszellő község. — Részben helybenhagyatik, részben nem hagyatik.
- 13. Számos község. — Kivételesen csak a f. évre helybenhagyatik.
- 14. Dobricza község. — Nem hagyatik helyben.
- 15. Bánát-Ujfalu község. — Nem hagyatik helyben.
- 16. Zombor község. — Visszaadatik.
- 17. Bakkó Pál és társai antalfalvi lakosok Szakula község 1885. évi mezői csöszbér megállapítása tárgyában határozata ellen. — A felfolyamodásnak hely adatik.
- Fuchs Sebő árvaszéki elnök bemutatja Heufeld község árvapénztárának 1884. évi számadását. — Jóváhagyatik s a mérleg a nm. m. kir. belügyminis-teriumhoz felterjesztetik.
- Idvor község képviselőtestületének a legelvetési díj szabás tárgyában határozata és Kohn Miksa és társai felebbezése. — A felfolyamodásnak hely adatik s a határozat feloldatik.
- A nm. m. kir. belügyminis-teriumnak f. évi június 7-én 30397. sz. a. kelt s a közigazgatási hatóságok által tanuként beidézett állami csendőrök illetményei tárgyában rendelete. — Tudomásul vétetik.
- Nákófalva község képviselőtestületének egy tüzmentes Wertheim-szekerény beszerzése tárgyában határozata. — Feloldatik.
- Menok Szilárd pancsovai szolgabíró-sági irnok fizetés felemelése iránti kérvénye. — A nm. m. kir. belügyminis-teriumhoz felterjesztetik.
- Homolcz község képviselőtestületének egy marha itatáshoz szükséges Du-nába vezető lejtős utnak kiépítése tárgyában. — Pótlások végett visszaadatik.
- Ivánda község képviselőtestületének a csebzai hidfamaradványainak fel-osztása tárgyában határozata és Wol-finger Samu és társai felebbezése. — A felebbezés felfelvetelével a határozat jóváhagyatik.
- Mellencze község képviselőtestületének a felelőség kimondásakor kiküldött végrehajtók költségének a községi pénztárból leendő kifizetésére tárgyában határozata. — Vizsgálat megejtése végett a török-becsei szolgabírónak kiadatik.
- Nagy-Kikinda község vámszedési szabályrendelete. — Jóváhagyatik.
- Czernabara község képviselőtestületének községi kertész felfolyamodása tárgyában határozata. — Jóváhagyatik.
- A megye alispánjának jelentése Mi-halovics Pál cseneji lakos részére meg-szavazott 30 frtnyi segélynek, segélye-zetnek időközbeni elhunytá folytani ki

nem kézbesíthetési tárgyában. — Tu-domásul vétetik.

A megye alispánjának előterjesztése a „Magyar közigazgatás” című szak-lapnak megrendeléséhez szükséges évi 90 frtnyi összegnek megszavazása tár-gyában. — A nm. m. kir. belügyminis-terium jóváhagyásától függőleg meg-szavaztatik.

Borcsa községnek az italméresi jog vételárának honnan leendő beszerzéséről és fedezéséről szóló képviselőtestületi határozatát. — Jóváhagyatik.

Magyar-Padé község egy irnok fel-fogadása tárgyában hozott képviselő-testületi határozatát. — Jóváhagyatik.

Szaravolla község képviselőtestüle-tének határozata, melyben a kataszteri birtokosok rendezésével egy szakértőt biznak meg. — Jóváhagyatik.

Kis-Orosz község kérvénye az orvosi székhelynek Heuföldről Kis-Oroszra való áthelyezése iránt. — Elutasítatik.

Magyar-Ittebe község képviselőtes-tületének határozata a község tulajdonát képező korcsmai épület kijavítása iránt. — Jóváhagyatik.

Dobricza község képviselőtestületé-nek határozata, miszerint Marina Szofra ottani lakosnak a község legelőből 400 □ölnyi terület kihalásának. — Jóvá-hagyatik.

Szakula község képviselőtestületének határozata, mely szerint a dominális földek megváltása céljából egy küldöttség lenne Budapestre menesztendő. — Feloldatik.

Lázits György botosi lakosnak ki-hasított házhely tárgyában hozott kép-viselő testületi határozata. — Jóvá-hagyatik.

Kumán község képviselőtestületi ha-tározata, mellyel a körorvos fizetése 450 frtől 650 frtra emeltetik. — Jóvá-hagyatik.

Központi szolgabíró heterjeszti Di-pold Marianna szülésznoi oklevelét ki-hirdetés végett. — Kihirdetnek nyilvá-nítottak.

N.-kikindai szolgabírói hivatal be-mutatja Weber Katalin szülésznoi oklevelét kihirdetés végett. — Kihirdetnek nyil-vánítottak.

Magye alispánja négy heti szabadság elnyerése iránti kérvénye. — Megadatik.

Dellimanic Imre cseneji szolgabíró 6 heti szabadság elnyerése iránti kérvénye. — Megadatik.

Lauka Gusztáv megyei tb. főjegyző hasonnemű kérvénye. — Megadatik.

Dániel László bánlaki szolgabíró hasonnemű kérvénye. — Megadatik.

Kozenkay Béla t.-kanizsai szolga-bírói segéd hasonnemű kérvénye. — Megadatik.

Rónay bíró segéd kérvénye.

Felvetett N. házának na közigazgatás hó 16. t.

A Toron ügyelőnek az évi első felébe Tudomásul vétet. június havi jel kedések megté teriumhoz fete

A kir. ad évi június hav vén, hogy ugy behajtandó kir nul maradtak elősorolt köze datik, miről a

A kir. a jegyzője ellen ban. — A fag egyidejűleges zője, Kiurszly ganatosításár megbizatik, k jából a kir. ad deltelik ki. M függesztés és latnak 30 nap adofelügyelő sz

A kir. ad kir. pénzügy 76,966. sz. a ségének az rd iratát akkép it sította, hogy a ber hó 9-én 7 letbez alkalna bejelentése tud

Mokrin n. nak kegyelen tolólag a meg terjesztetik, m

Nagy-Ki behajthatlan ad lése végett a felterjesztetik.

Gaad kó — Leírásba n. natosítás végt

Jozéfa k hajthatlan ad végett a nagy terjesztetik.

A nagy m. március hó 2. mellyel gróf tozó itvarnokl pótadoja tárg A hivatkozott let alapján ez tember 3-án 2 behagyott, u véd értesítettik

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Mejelen hetenkint egyszer, csütörtökön.
Szerkesztői iroda:
 Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken.
Előfizetési feltételek:
 Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
 Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és melléletek — utóbbiak a
 kincstári illetékek egyúttal 1 frt 50 krral számítva —
 minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Ké-
 retik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt leg-
 főbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel
 azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések:
 A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlege-
 sen beküldendők, még pedig 100 szóig egyszeri hir-
 detésért 1 frt, 100–200 szóig 2 frt, 200–300 szóig
 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beig-
 tatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugta-
 bélyeg is beküldendő.

Magán hirdetések:
 A 3-hasábos garmonsor első hirdetésnél 6 kr., többszörinél
 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
 Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hová
 az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Rónay Emil nagy-sz.-miklósi szolgál-
 bíró segéd és tb. szolgabíró hasonnemű
 kérvénye. — Elutasítatik.

Jegyzőkönyv.

Felvetett Nagy-Beeskereken, a megye szék-
 házában nagyteremben, Torontál vármegye
 közigazgatási bizottságának 1885. évi július
 hó 16. tartott rendes havi ülése felett.

(Vége.)

A Torontálmegye területén működő kir. adófel-
 ügyelőnek az általa képviselt közigazgatási ágnak folyó
 évi első felében állapotáról szóló félévi jelentése. —
 Tudomásul vétetik s tekintve, hogy az adófelügyelőnek
 június havi jelentéséből kifolyólag a szükséges intéz-
 kedések megtétek, a nagym. m. kir. pénzügyminis-
 teriumhoz felterjesztetni rendeltetik.

A kir. adófelügyelő előterjeszti az adóügyek folyó
 évi június havi állásáról szóló jelentését. — Kiderül-
 vén, hogy ugy az adó, valamint a közadók módjára
 behajtandó kincstári és egyéb követelések igazolatlan-
 nul maradtak hátralékban, ennél fogva a jelentésben
 elősorolt községek előjárói ellen a felelősség kimon-
 datik, miről a községek szolgabírák útján értesítendők.

A kir. adófelügyelő előterjesztése Billét község
 jegyzője ellen megindítandó fegyelmi vizsgálat tárgyá-
 ban. — A fegyelmi vizsgálat hivatalos állásától való
 egyidejűleg felfüggesztése mellett Billét község jegy-
 zője, Kirszky Dóme ellen elrendeltetik s annak fog-
 ranatosságáról Dellimanich Imre, csemeji szolgabíró
 megbíztatik, ki mellé a mulasztások constatálása cél-
 jából a kir. adófelügyelő részéről egy szakértő is ren-
 deltetik ki. Miről Dellimanich Imre szolgabíró a fel-
 függesztés és illetve helyettesítés eszközése, a vizsgá-
 latnak 30 nap alatt leendő foganatosítása és a kir.
 adófelügyelő szakértő kirendelése céljából értesítendők.

A kir. adófelügyelő bejelenti, hogy a nagym. m.
 kir. pénzügyminisiterium mult évi december hó 10-én
 76.966. sz. a. kelt rendeletével Torontálmegye közön-
 ségének az adóbehajtás megszüntetése tárgyában fel-
 iratát akkép intézte el, hogy a kir. adófelügyelőt uta-
 sította, hogy az adóbehajtás körül az 1884. évi decem-
 ber hó 9-én 77.760. számú pénzügyminisiteri körrende-
 letbe alkalmazkodjék. — A kir. adófelügyelő ezen
 bejelentése tudomásul vétetik.

Mokrin község kérelme a kataszteri szaporulat-
 nak kegyelem útján leendő elengedése iránt. — Par-
 tólólag a nagym. m. kir. pénzügyminisiteriumhoz fel-
 terjesztetik, miről Mokrin község értesítendő.

Nagy-Kikinda községben fenlevő 100 frton felüli
 behajthatlan adóhátralék leiratása. — Leírás elrende-
 lése végett a nagym. m. kir. pénzügyminisiteriumhoz
 felterjesztetik.

Gaad községben fenlevő adóhátralék leiratása.
 — Leírásba hozatik, miről a kir. adófelügyelő fog-
 ranatosságot végett értesítetik.

Jozsfa községében fenlevő 100 frton felüli be-
 hajthatlan adóhátralék leiratása. — Leírás elrendelése
 végett a nagym. m. kir. pénzügyminisiteriumhoz fel-
 terjesztetik.

A nagym. m. kir. pénzügyminisiteriumnak 1884. évi
 márczius hó 21-én 17342. szám alatt kelt rendelete,
 melylyel gróf Zichy Ferraris Viktor hagyatékhöz tar-
 tozó ittvárnoki uradalom 1883. évi általános jövedelmi
 pótdadójá tárgyában harmadfokú határozat hozatik. —
 A hivatkozott nagym. m. kir. pénzügyminisiteri rende-
 let alapján ezen közig. bizottságnak 1883. évi szeptem-
 ber 3-án 292b. szám alatt hozott határozata hely-
 behagyott, miről Bielek Vilmos nagy-beeskereki ügy-
 véd értesítetik.

Közmunka- és közlekedési ügyek.

Kir. államépítészeti hivatal folyó évi 699. számú
 véleményes jelentése a Belleville csöves gőzkazánok,
 Lillenthal-féle szab. gőzfejlesztők és a Hoffmeister-féle
 szab. gőzgépek mikénti felállításának szabályozása tár-
 gyában. — Tekintve, hogy a fent idézett gőzkazánok
 és gőzgépek gőzfejlesztés céljából használtaknak, s
 tekintve továbbá, hogy az 1880. évi január hó 14-én
 tartott ülése 26/122. sz. alatt hozott határozattal ki-
 adott utasításban a gőzfejlesztésre használt gőzgépek
 és készülékek felállítása és mikénti kezelése tüzetesen
 szabályozva van, ezen utasításnak fent megnevezett
 gőzfejlesztőkre leendő kiterjesztése ezennel elrendel-
 tetik. Miről megyei alispánunk tudomás, valamennyi
 szolgabíró és Nagy-Beeskerek város polgármestere al-
 kalmazkodás és a kir. államépítészeti hivatal előfor-
 duló esetekben megfelelő eljárás céljából értesítendők.

A kir. államépítészeti hivatal folyó évi 836. sz.
 jelentése kapcsán betérjeszti az utolsó hivatalos vizs-
 gálati időtől számított 6t évi lefolyásra való tekin-
 tettel esedékessé vált és hideg víz nyomási próba ut-
 ján ez év folyamán megvizsgálandó gőzkazánok kimu-
 tatását. — A gőzkazánok megvizsgálása elrendeltetik
 olyképen, hogy a kazánpróba sorrendje a megyei al-
 ispán által, a kir. építészeti hivatal főnökével egyet-
 értőleg megállapítandó s a vizsgálat határideje a gőz-
 kazán-tulajdonosokkal jó leve tudandó lézen. Miről
 alispánunk, a kir. államépítészeti hivatal, valamennyi
 szolgabíró és Nagy-Beeskerek város polgármestere ér-
 tesítendők.

Közmunka- és közlekedési m. kir. minisiterium
 folyó évi 19.302. számú intézménye, melylyel a star-
 csova-homolicez-nagy-györgyfalvi nyit esatorna ki-
 építéséhez Homolicez község határában mult évi 28232.
 szám alatt kelt rendelet alapján kisajátított területeken
 kívül még szükségessé mutatkozott egyéb területek-
 nek kisajátítását elrendeli. — A kisajátítások szempont-
 jából megtartandó helyszíni tárgyalás vezetésével Rónay
 Jenő megyei főjegyzőnk bizatik meg, közreműködő
 tagokul pedig Enyed Albert kir. főmérnök és Kéler
 Ákos megyei al- és tiszteletbeli főjegyző kineveztetnek,
 a jegyzői teendők teljesítésére pedig Homolicez község
 jegyzője hivatik fel. Miről az iratok kiadása mellet,
 további eljárás céljából Rónay Jenő küldöttségi elnök
 közreműködés végett pedig Enyed Albert kir. főmér-
 nök, Kéler Ákos tb. főjegyző és végre Homolicez köz-
 ség jegyzője értesítendők.

Árvaügy.

A megyei árvaszék folyó évi 9131. számú jelen-
 tésével betérjeszti Sándorháza községnek folyamodvá-
 nyát, melyben saját gyámpénztárának továbbra is ál-
 tala leendő kezelhetőségéről engedélyért esedezik. —
 Partólólag a nagym. m. kir. belügyminisiteriumhoz fel-
 terjesztetik.

Közoktatási ügyek.

Olvastattott a vallás- és közoktatásügyi m. kir.
 minisiter úr 6 nagym. folyó évi május hó 28-án 20301.
 szám alatt kelt, a magyar nyelv tanítása tárgyában ki-
 bocsajtott rendelete. — Tudomásul vétetvén, a rende-
 leti példányok az iskolalátogatókkal közlés végett a
 kir. tanfelügyelőnek kiadának, miről a kir. tanfelü-
 gyelő oly felhívással értesítetik, hogy az ez ügyben
 elért eredményről szóló s a nagym. m. kir. vallás- és
 közoktatásügyi minisiteriumhoz intézendő jelentését an-
 nak idején ezen közig. bizottsággal szöszert közölje.

A kir. tanfelügyelő bemutatja a török-becei köz-
 ségi iskolaszék által folyó évi április hó 23-án 3. sz.
 alatt hozott határozatával a „Fröbel”-féle gyermek-
 kertnél alkalmazandó gyermekkertészd (óvónő) évi
 fizetéséről szóló két egyenlő példányban kiállított díj-
 levelet. — A díjlevél helybenhagyatik; egy példánya
 a közig. bizottság levéltárába elhelyeztetik, egy pél-
 dánya a török-becei iskolaszéknek kiadatik, egy pél-
 dány hiteles másolatban a kir. tanfelügyelőnek kéz-
 besítetik. Miről a kir. tanfelügyelő és a török-becei
 községi iskolaszék értesítendők.

Olvastattott több módosi iparosnak Dr. Mangold
 Samu nagy-beeskereki ügyvéd képviseletében a módosi
 ipariskola 1884/5-ik tanévi iskolai szükségletek mikénti
 fedezése tárgyában Szerb-Módos község képviselő tes-
 tületének mult évi szeptember hó 10-én 17. sz. alatt
 hozott határozatának megváltoztatására vonatkozó be-
 adványa. — Szerb-Módos község képviselő testületé-
 nek hivatolt határozatának megváltoztatásával minden
 iparos tanonc után az egyes iparosok által fizetendő
 évi tanpénz 1 frtban állapítatik meg s a netán be-
 szedett 5 frtnyi járulékok a befizető iparosoknak visz-
 szaszolgáltatandók; utasítván Szerb- és Német-Módos
 községek képviselő testületei, hogy az ipariskola szük-
 ségleteinek fedezéséről az egyenes állami adó után ese-
 dékes 2 százalék kivetés által gondoskodjanak. Miről
 a kir. tanfelügyelő, kérvényezők Dr. Mangold Samu
 nagy-beeskereki ügyvéd útján és Lebanovich István
 szolgabíró a határozat végrehajtása céljából értesítendők.

Olvastattott a megyei alispánnak folyó évi május
 6-án 8340. sz. alatt kelt átirata, mely szerint a megye
 törvényhatósági bizottsága 109-1885./28568-1884. szám
 alatt hozott és a nagym. m. kir. belügyminisiterium
 által is jóváhagyott határozatával 100 frtot bocsajtott
 a közigazgatási bizottság rendelkezésére oly czézből,
 hogy ez jutalom fejében oly tanitók között osztassék
 ki, kik az iskolai takarékpénztárak kezelésében burgó
 tevékenységet fejtettek ki. — Megjutalmazandóknak
 találtak Haag Béla és Mayer Józsefa, homolicez köz-
 ségi; Danilovits Elek, ó-bébai községi; a négy kis-
 zombori községi; Tóth József, szőregi községi; Braj-
 jer Gyula, nagy-beeskereki községi, és Földi György,
 török-kanizsai községi tanitók, kik között a 100 frtnyi
 összeg olyképen felosztandó, hogy egyenkint 10–10 fr-
 tintnyi ezüsten fizetendő jutalmadjában részesüljenek.
 Miről alispánunk, a kir. tanfelügyelő, a megyei fő-
 pénztár értesítendők.

Olvastattott Torontál vármegye törvényhatósági
 bizottságának folyó évi május hó 11-én és folytatva
 következő napján tartott rendes tavaszi közgyűlésének
 711-10396. szám alatt a mokrii községi képviselő tes-
 tület 1885. évi márczius hó 3-án 13. szám alatt ho-
 zott abbéli határozatára vonatkozó jóváhagyó határo-
 zata, mely szerint Mokrin községe az 1886. évtől
 kezdve évenként 200 frtot ajánl fel azon mokrii tan-
 itók és illetőleg tanitónők közötti kiosztás végett,
 kik a nem-magyarajku mindkét nemű gyermekeknel
 a magyar nyelv elsajátítása körül a legjobb sikert ké-
 pesek felmutatni. — Örvendetes tudomásul vétetvén;
 felhivatik adományozó község, hogy a megjutalmazan-
 dók neveit mindenkor a kir. tanfelügyelőnek jelentse
 be; a megjutalmazást pedig miedenkor a szolgabíró
 jelenlétében és ünnepélyesen eszközölje. Miről a kir.
 tanfelügyelő és Bakalovich József szolgabíró, ez utóbbi
 jelen határozatról Mokrin községgel leendő közlése
 céljából értesítendő.

Olvastattott a kir. tanfelügyelőnek f. évi tavaszi
 hivatalos körutjáról szóló jelentése. — A jelentés tu-
 domásul vétetvén, az összes szerb és román püspök-
 ségek felkéretni határozatnak, hogy a jelentésben
 felsorolt hiányok megszüntetése céljából a kellő in-
 tézkedéseket tegyék meg; az elért eredményről pedig
 ezen közigazgatási bizottságot f. évi szeptember 8-án
 értesítsék.

Felebbezett ügyek.

Dolacz község előjáróságának felebbezése, Schultz
 Erzsébet illetékességi ügyében 1883. évi július 20-án
 14269. sz. a. hozott alispáni határozat ellen. — A
 felebbezett alispáni határozat megváltoztatására Schultz
 Erzsébet Osztern községi illetőségűnek mondatik ki,
 miről alispánunk értesítetik.

Serafoleán Pál n.-sz.-miklósi lakos Czernabara
 község volt jegyzőjének felebbezése hátralékos fizeté-
 sének kiadása tárgyában Czernabara község képviselő

1885. évi 35-ik számú melléklet. Torontói közgyűlési határozatok. 1885. évi július 12-én.

1885. évi 35-ik számú melléklet. Torontói közgyűlési határozatok. 1885. évi július 12-én.

1885. évi 35-ik számú melléklet. Torontói közgyűlési határozatok. 1885. évi július 12-én.

1885. évi 35-ik számú melléklet. Torontói közgyűlési határozatok. 1885. évi július 12-én.

1885. évi 35-ik számú melléklet. Torontói közgyűlési határozatok. 1885. évi július 12-én.

1885. évi 35-ik számú melléklet. Torontói közgyűlési határozatok. 1885. évi július 12-én.

1885. évi 35-ik számú melléklet. Torontói közgyűlési határozatok. 1885. évi július 12-én.

1885. évi 35-ik számú melléklet. Torontói közgyűlési határozatok. 1885. évi július 12-én.

testülete által f. évi április 10-én 5. sz. a. hozott határozat ellen. — A felelősséget helyben hagyatik; miről alispánja értesítetik.

A felelősséget helyben hagyatik; miről alispánunk értesítendő. A megyei tiszti főorvosnak véleményes jelentése az alibunári járásban alkalmazott hatósági orvosok elleni vizsgálat tárgyában. — A további eljárás be- szüntetettik; miről alispánunk értesítendő.

Plesz József, lajosfalvi italmérsi hasonbérnök felelőssége a f. évi január 19-én 5035. 123. kgy. sz. a. hozott határozat ellen, Lajosfalva képviselő testü- tének 1882. évi november 12-én hozott határozata ér- telmezését illetőleg. — A felelősséget elutasítatik; miről az antalfalvi szolgabíró értesítendő.

NEM HIVATALOS RÉSZ.

A torontalmegyei községi és körjegyzők nyugdíjintézetének alapszabályai az 1885. évi egyleti közgyűlésen elfogadott módosítások szerint.

I. Nyugdíjintézet alapítása és célja.

1. §. A „Torontalmegyei községi és körjegyzők nyugdíjintézet” czimén alapított intézet, melynek alapszabályai a megye törvényhatóságának 1880. évi szeptember 21-én tartott rendes öszi közgyűlésében 638/bgy. ex 1880. sz. a. elfogadtattak s a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszeriumnak 1881. évi november 1-én 43530. sz. alatt kelt rendeletével megerősítettek: 1881. évben megkezdett működését 1886. évi január 1-től kezdve a jelen alapszabályok rendelkezései alapján folytatandja.

2. §. Célja ezen intézetnek: a torontalmegyei elaggott vagy hivatalképtelenné vált községi és körjegyzők, valamint elhalt községi és körjegyzők özvegyei és árvái számára munka- és keresetképtelenség, illetve özvegyesség és árvaság esetére nyugdíjat és ill. segélyt biztosítani.

II. Anyugdíjintézetisegélypénztár alaptőkéje és jövedelmi forrásai.

3. §. A torontalmegyei községi és körjegyzők nyugdíjintézeti és segélypénztárának jövedelmi forrásait képezi:

1. Ezen alapszabályok életbe lépte után jegyzői hivatalba lépő minden egyes községi vagy körjegyző hivatalba léptétől számított négy év leforgása alatt éves részletekben előre márczius végéig és a hátraléktól számított 6% kamattal befizetendő 100 frt, azaz száz forint o. é. megjegyeztetvén, hogy ha a hivatalba lépő jegyző a 30 éves életkort már túl-

haladta, akkor a 100 frtos alaptőkebeli befizetéshez 40-ik évig 20%, 50. évig 40% és 50 éven felül levő belépőkre 50% hozzászámítandó és befizetendő lesz.

2. Minden intézeti tag által, ki magasabb fizetéssel ellátott állásba áthelyezést nyer, az áthelyezés alkalmával a nyugdíjintézet pénztárába 10, azaz tíz forint o. é. befizetendő.

3. A megnősülő intézeti tag által hasonlólag a pénztárba ez alkalommal 10, azaz tíz forint o. é. befizetendő.

4. A jegyzői szigorlat díjai és a községi és körjegyzők ellen netalán hivatalos mulasztások folytán kiszabott pénzbírságok.

5. A nyugdíjintézeti pénztár illetve alaptőke gyarapítása egyesek vagy községek részéről tehető alapítványok és jótékony adományozások által is történhetik, sőt általában minden tisztviselő és jegyző erkölcsileg hivatott, azt minden tisztességes utak és módok felhasználásával gyarapítani.

6. A pénztár további gyarapítására kötelees leendő:

a) minden jegyző évenként 20, azaz husz forintot o. é. fél éves részletekben márczius és szeptember hó végeig befizetni;

b) minden község és pedig: 1000 lélekszámig . . . . . 12 frtot 2000 " " " " " 18 " 3000 " " " " " 24 " 4000 " " " " " 30 " 5000 " " " " " 40 " 6000 " " " " " 50 " 8000 " " " " " 60 " 10000 " " " " " 80 " 10000 lélekszámon felül . . . . . 100 " évenként márczius végéig a nyugdíjintézet pénztárába beszedtetni.

A minden egyes községtől befizetendő illeték a községi közigazgatási költségek sorába vétetik fel és a községi pénztárból fizetendő be.

4. §. A 3. §. 1—5. pontjaiban nevezett befizetések egészben, — a 6. pont b) bekezdése szerinti járulékoknak pedig egy harmadrésze a nyugdíjintézet alaptőkéjét alkotják, mely érintetlenül tartandó és takarékpénztárilag vagy 500 frtot meghaladó összegekben Torontalmegye területén fekvő földbirtokra első helyeni bekebelezés mellett a birtok értéke fele részeig legalább 6% kamattal adandó kölcsönök, esetleg állami papirokba fektetés által gyümölcsöztes- tendő; — az alaptőke kamatai pedig, valamint a 3. §. 6-ik pontjában foglalt többi járulékok a nyugdíjpénztár terhére megszavazott nyugdíjak, segélyek, végkielégítések, nevelési pótlékok és egyéb folyó kiadások fedezésére fordítandók.

5. §. Ha a tagok és községek évi járuléka s az alaptőke kamatai az évi nyugdíjazási, segélyezési és egyéb folyó kiadások által ki nem merítettének, a fennmaradó összeg minden naptári év végével az alaptőkéhez csatolandó.

6. §. A 3. §. értelmében fizetendő alaptőke és járulékoknak a kitűzött határidőkben fizetésének elmulasztása esetén, azok a községi pénztárak ellen rögtön az elnök által elrendelendő politikai végrehajtás után beszedendők, és az esedékes részletek után április 1-től s illetve október 1-től negyedévenként számított 6% késedelmi kamattal fizetendő.

7. §. A községi jegyzők terhére elő- irt illetményeket a kitűzött határidőben a községi pénztárak előlegként tartoznak befizetni, mely összegeket az illető jegyzők fizetéséből aránylagos levonások által térítetnek vissza a községi pénztárba.

A befizetésekért első sorban a községi bíró és pénztárnok egyetemlegesen, másodsorban a községek mint erkölcsi testületek felelősek, és ezek ellen indítandó politikai végrehajtás után szedendők be.

(Folytatása következik.)

